

KANCELARIA SENATU Kancelaria Ogólna
13. 01. 2011
Wpl. Nr dz.BB/A60.....

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 12. stycznia 2011 roku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-7-8/10/AK

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13. 01. 2011.

nr 180 podpis. *Borusewicz*

[Signature]
Kancelaria
Prac Senackich
13. 01. 2011
zał. *[Signature]*
podpis. *[Signature]*

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 23 grudnia 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-3182/10), przekazującego tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Kazimierza Kleinę podczas 67. posiedzenia Senatu RP w dniu 17 grudnia 2010 roku w sprawie przeprowadzanej przez Straż Graniczną na lotniskach kontroli osobistej pasażerów podróżujących po Polsce, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W obowiązującym porządku prawnym, Straż Graniczna ponosi odpowiedzialność za przeprowadzenie kontroli bezpieczeństwa w międzynarodowej komunikacji lotniczej [vide: art. 1 ust. 2 pkt 5 i 5a ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej (t.j.: Dz. U. z 2005 roku Nr 234, poz. 1997 z późn. zm.) oraz art. 187 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 roku – Prawo lotnicze (t.j.: Dz. U. z 2006 roku Nr 100, poz. 696 z późn. zm.)]. W celu realizacji powyższych zadań, funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do dokonywania kontroli bezpieczeństwa w przejściach granicznych oraz w środkach komunikacji lotniczej, drogowej, kolejowej i wodnej – w celu wykluczenia możliwości popełnienia przestępstw lub wykroczeń, zwłaszcza skierowanych przeciwko nienaruszalności granicy państwowej lub bezpieczeństwu w międzynarodowej komunikacji (art. 11 ust. 1 pkt 2a ustawy o Straży Granicznej).

Kontrolę bezpieczeństwa w krajowej komunikacji lotniczej prowadzi natomiast zarządzający lotniskiem, wykonując przedmiotowe zadania poprzez podległe mu służby ochrony lotniska, pod nadzorem Straży Granicznej (vide: art. 187 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy – Prawo lotnicze).

Należy przy tym wskazać, iż formy sprawowania nadzoru przez Straż Graniczną w powyższym zakresie określone zostały w § 32 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 roku w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa (Dz. U. Nr 116, poz. 803). Zgodnie z postanowieniami ww. aktu prawnego, Straż Graniczna w ramach prowadzonego nadzoru nie jest zobowiązana do prowadzenia kontroli bezpieczeństwa w komunikacji krajowej.

W świetle powyższych przepisów, aktualnie obowiązuje podział kompetencji w zakresie wykonywania kontroli bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej:

- w komunikacji międzynarodowej (z przekroczeniem granic RP) podmiotem odpowiedzialnym za kontrolę jest Straż Graniczna;
- w komunikacji krajowej (bez przekroczenia granicy RP) podmiotem odpowiedzialnym za kontrolę jest zarządzający lotniskiem, pod nadzorem Straży Granicznej.

Zadania związane z kontrolą bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej wykonuje aktualnie około 1 300 funkcjonariuszy Straży Granicznej (we wspomnianej w wystąpieniu placówce Straży Granicznej w Gdańsku-Rębiechowie ww. czynności realizuje ponad połowa

z około 250 zatrudnionych funkcjonariuszy). Należy przy tym wskazać, iż przystąpienie Polski do Układu z Schengen nie miało wpływu na zakres zadań wykonywanych przez Straż Graniczną w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa w międzynarodowej komunikacji lotniczej, uległa natomiast zmniejszeniu ogólna liczba funkcjonariuszy zatrudnionych w formacji (zestawienie dotyczące liczby funkcjonariuszy Straży Granicznej przed i po wejściu do Strefy Schengen przedstawia załącznik). Niezależnie od tego, po zniesieniu kontroli na granicach wewnętrznych, Straż Graniczna otrzymała nowe zadania realizowane na obszarze całego kraju (między innymi: ochronę szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej; kontrolę legalności pracy wykonywanej przez cudzoziemców oraz prowadzenia przez nich działalności gospodarczej, a także wywiady i inne czynności związane z legalizacją pobytu wykonywane na rzecz wojewodów).

Jednocześnie pragnę wskazać, że rozwiązania zakładające powierzenie całości kontroli bezpieczeństwa zarządzającym lotniskami, pod nadzorem Urzędu Lotnictwa Cywilnego we współdziałaniu ze Strażą Graniczną, zostały zawarte w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – *Prawo lotnicze*. Aktualnie projekt przedmiotowej ustawy znajduje się na etapie prac parlamentarnych.

Należy również wskazać, iż proponowany w ww. projekcie system organizacji ochrony lotnictwa cywilnego w kraju byłby krokiem w kierunku praktyki obowiązującej w tym zakresie w znacznej większości innych krajów Unii Europejskiej, gdzie zadania kontroli bezpieczeństwa realizowane są bezpośrednio przez zarządzających lotniskami przy pomocy podmiotów prywatnych, pod nadzorem służb państwowych. Powyższe uwarunkowane jest między innymi faktem, iż zapewnienie kontroli bezpieczeństwa jest warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wykonywania przewozów lotniczych i nie jest bezpośrednio związane z przekraczaniem granicy państwowej. W związku z powyższym, ewentualne włączenie się Straży Granicznej w kontrolę bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej ponad zakres określony w ustawie – *Prawo lotnicze* prowadziłyby do nieuzasadnionego wydatkowania środków budżetowych na finansowanie zadań, do których realizacji zobowiązany jest podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą (z wyjątkiem występujących w niektórych portach lotniczych przypadków, kiedy rozgraniczenie kontroli bezpieczeństwa na komunikację krajową i zagraniczną jest niemożliwe ze względów konstrukcyjnych nowobudowanych terminali pasażerskich, zakładających podział pasażerów na strumienie Schengen/Non Schengen, a nie kraj/zagranica).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż Straż Graniczna nie jest zobowiązana do bezpośredniej realizacji czynności kontroli bezpieczeństwa w krajowej komunikacji lotniczej. Niewystarczającą płynność odpraw w zakresie kontroli bezpieczeństwa pasażerów w ruchu krajowym należy przy tym wiązać z odpowiedzialnością ze strony zarządzającego lotniskiem, który organizuje i odpowiada za bieżący tryb pracy podległej mu służby.

2 poważaniem

MINISTER
SPRAW WNETRZNYCH I ADMINISTRACJI
A. Rapacki
p. Adam RAPACKI
Podsekretarz Stanu

STAN ETATOWY I ZATRUDNIENIA FUNKCJONARIUSZY W STRAŻY GRANICZNEJ PRZED I PO WEJŚCIU DO STREFY SCHENGEN

Wyszczególnienie	Przed wejściem do Schengen 22.12.2007 r.			Zniesienie kontroli na granicach powietrznych w strefie Schengen 30.04.2008 r.			Stan na dzień 30.11.2010 r.		
	Stan Etatowy	Stan Faktyczny	% Ukompletowania	Stan Etatowy	Stan Faktyczny	% Ukompletowania	Stan Etatowy	Stan Faktyczny	% Ukompletowania
Ogólna liczba funkcjonariuszy	22 300	16293	73 %	21 519	16 207	75%	20 206	15 499	77%
W tym funkcjonariusze wykonujący zadania w lotniczych przejsściach granicznych	2 898	2 085	69%	3 392	2 188	64%	3 570	2 460	71%